PIT-11, PIT-4R, PIT-8AR i IFT-1R – obowiązki płatnika

Środa, 25 listopad 2026, 12:02, autor: Fakturowo.pl

Firma, która jako płatnik rozlicza PIT od wynagrodzeń lub innych wypłat dla osób fizycznych, po zakończeniu roku przygotowuje odpowiednie deklaracje i informacje. PIT-4R i PIT-8AR trafiają do urzędu skarbowego, a PIT-11 i IFT-1R także do podatnika. Wybór dokumentu zależy od rodzaju należności, sposobu opodatkowania i rezydencji podatkowej odbiorcy. Wyjaśniamy obowiązki dotyczące rozliczenia 2026 r. według przepisów obowiązujących 25 listopada 2026 r.

Kiedy firma ma obowiązki płatnika po zakończeniu roku?

Obowiązki te dotyczą między innymi pracodawców, firm wypłacających wynagrodzenia z umów zlecenia i o dzieło oraz podmiotów wypłacających osobom fizycznym należności opodatkowane ryczałtowo. Nie każda zapłata osobie fizycznej oznacza jednak obowiązek sporządzenia PIT-11. Przykładowo zwykła zapłata za usługę wykonywaną w ramach działalności gospodarczej kontrahenta co do zasady nie jest rozliczana przez nabywcę jak wynagrodzenie pracownika lub zleceniobiorcy.

Punktem wyjścia jest ustalenie, w jakim charakterze firma dokonała wypłaty i jakie obowiązki wynikały z tego w ciągu roku. Roczny formularz podsumowuje właściwy sposób rozliczenia, a nie zastępuje poboru podatku ani jego wpłat. Odrębnie trzeba uwzględnić przypadki, w których ustawa nakazuje sporządzić informację mimo braku pobranej zaliczki lub podatku.

Do zestawienia za 2026 r. przyjmuje się przychody przypisane podatkowo do tego roku. Przy wynagrodzeniach pracowniczych znaczenie ma otrzymanie pieniędzy lub postawienie ich do dyspozycji pracownika, nie sam miesiąc, za który naliczono pensję. Wynagrodzenie za grudzień 2026 r. wypłacone dopiero w styczniu 2027 r. jest więc co do zasady przychodem 2027 r.

Czym różnią się cztery formularze?

Informacja podatkowa przedstawia dane konkretnej osoby, natomiast deklaracja roczna płatnika rozlicza jego obowiązki wobec urzędu. Dlatego wystawienie pracownikowi PIT-11 nie zwalnia firmy z przygotowania PIT-4R.

Formularz	Przeznaczenie	Odbiorca
PIT-11	Informacja między innymi o przychodach, kosztach, dochodach i pobranych zaliczkach danej osoby, a także o określonych przychodach zwolnionych.	Urząd skarbowy i podatnik.
PIT-4R	Roczna deklaracja o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy, z podziałem przewidzianym w formularzu.	Urząd skarbowy; bez obowiązku przekazywania podatnikowi.
PIT-8AR	Roczna deklaracja o zryczałtowanym podatku dochodowym pobranym przez płatnika.	Urząd skarbowy; bez obowiązku przekazywania podatnikowi.
IFT-1R	Roczna informacja o określonych przychodach lub dochodach osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania w Polsce.	Podatnik i urząd skarbowy właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Jedna firma może mieć obowiązek przygotowania wszystkich tych dokumentów. Poszczególne wypłaty trzeba jednak przypisać do właściwego sposobu rozliczenia. Nie należy wykazywać tej samej należności jako opodatkowanej zaliczkowo i jednocześnie jako objętej podatkiem zryczałtowanym tylko dlatego, że odbiorcą jest ta sama osoba.

Jakie są terminy rozliczenia za 2026 rok?

PIT-11 do urzędu skarbowego oraz PIT-4R i PIT-8AR składa się do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym. PIT-11 dla podatnika oraz roczną informację IFT-1R dla podatnika i urzędu przekazuje się do końca lutego. Są to terminy wyznaczone końcem miesiąca, a nie określoną liczbą dni roboczych od zamknięcia listy płac.

Jeżeli ostatni dzień terminu przypada w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin przesuwa się na następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy. Przy rozliczeniu 2026 r. oznacza to następujące daty:

- 1 lutego 2027 r. – PIT-11 do urzędu skarbowego, PIT-4R i PIT-8AR; 31 stycznia przypada w niedzielę.
- 1 marca 2027 r. – PIT-11 dla podatnika oraz IFT-1R dla podatnika i urzędu; 28 lutego przypada w niedzielę.

Wcześniejsze przygotowanie informacji dla pracowników nie zmienia ustawowego terminu jej wysłania do urzędu. Z kolei termin lutowy dotyczący przekazania PIT-11 podatnikowi nie pozwala przesunąć wysyłki tego dokumentu do administracji skarbowej na luty. Są to dwa odrębne obowiązki.

Kiedy stosować PIT-11, a kiedy PIT-8AR?

PIT-11 jest typowym dokumentem dotyczącym wynagrodzeń pracowników oraz umów cywilnoprawnych rozliczanych z poborem zaliczek. Pobierane zaliczki ujmuje się również w rocznej deklaracji PIT-4R. PIT-8AR dotyczy natomiast podatku zryczałtowanego, na przykład pobieranego przez właściwego płatnika od dywidendy wypłaconej osobie fizycznej.

Różnica występuje również przy drobnych umowach cywilnoprawnych. Jeżeli kwota należności określona w umowie zawartej z osobą niebędącą pracownikiem płatnika nie przekracza 200 zł i są spełnione ustawowe warunki opodatkowania ryczałtem, płatnik pobiera podatek w wysokości 12% przychodu. Takiej należności nie rozlicza w PIT-11 jak zwykłego zlecenia, lecz wykazuje podatek w PIT-8AR. Sam fakt, że pojedyncza wypłata nie przekracza 200 zł, nie wystarcza: limit odnosi się do należności określonej w umowie.

Brak pobranej zaliczki nie zawsze oznacza brak PIT-11. Formularz obejmuje również określone przychody zwolnione, w tym przychody objęte ulgą dla młodych. Pracodawca nie może więc pominąć informacji wyłącznie dlatego, że przez cały rok nie pobierał podatku od wynagrodzenia pracownika korzystającego z tego zwolnienia.

Czy każdemu cudzoziemcowi wystawia się IFT-1R?

Nie. Obywatelstwo nie przesądza ani o rezydencji podatkowej, ani o rodzaju formularza. Osoba z zagranicznym paszportem może być polskim rezydentem podatkowym. Również nierezydent uzyskujący wynagrodzenie z pracy w Polsce nie otrzymuje automatycznie IFT-1R zamiast PIT-11.

IFT-1R dotyczy określonych ustawowo należności wypłacanych nierezydentom, między innymi objętych regulacjami o zryczałtowanym podatku od przychodów osób zagranicznych. Przed wyborem formularza trzeba zatem ustalić rezydencję odbiorcy, rodzaj przychodu oraz zasady wynikające z odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Zastosowanie preferencji traktatowej wymagającej udokumentowania rezydencji wymaga posiadania certyfikatu rezydencji.

Informację IFT-1R sporządza się także w przewidzianych ustawą przypadkach, gdy podatku nie pobrano na podstawie umowy międzynarodowej albo ustawy. Zerowy podatek nie usuwa wówczas obowiązku informacyjnego. Jeżeli podatek zryczałtowany został pobrany, jego rozliczenie w PIT-8AR nie zastępuje indywidualnej informacji IFT-1R.

Czym IFT-1 na wniosek różni się od IFT-1R?

IFT-1 może być wydany w trakcie roku na pisemny wniosek podatnika. Płatnik ma na sporządzenie i przesłanie tej informacji podatnikowi oraz właściwemu urzędowi skarbowemu 14 dni od złożenia wniosku. Są to dni kalendarzowe: przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia złożenia wniosku, a gdy ostatni dzień wypada w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, stosuje się przesunięcie terminu.

IFT-1R jest informacją roczną. Wystawienie IFT-1 na żądanie podatnika nie zwalnia z przygotowania IFT-1R po zakończeniu roku. Oba dokumenty pełnią inną funkcję, mimo że korzystają ze wspólnego wzoru formularza.

Szczególna reguła dotyczy zaprzestania działalności przed upływem ustawowego terminu przekazania IFT-1R: informację przekazuje się do dnia zaprzestania działalności. Terminu przewidzianego dla zwykłego rocznego rozliczenia nie należy więc bez sprawdzenia stosować do likwidowanej firmy.

Jak przygotować i skutecznie wysłać dokumenty?

Omawiane formularze do urzędu skarbowego składa się elektronicznie. W przypadku PIT-11 właściwość urzędu ustala się zasadniczo według miejsca zamieszkania podatnika, z odrębnymi zasadami dla osób podlegających ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. PIT-4R i PIT-8AR trafiają do urzędu właściwego dla płatnika, a nie osobno do urzędów każdego pracownika.

Przed wysyłką trzeba sprawdzić aktualny wzór formularza właściwy dla rozliczanego okresu, poprawność identyfikatorów podatkowych oraz umocowanie osoby podpisującej dokument. Przy wysyłce przez pełnomocnika należy zadbać o skuteczne upoważnienie do podpisywania deklaracji elektronicznych. Samo zlecenie prowadzenia księgowości nie zastępuje takiego umocowania.

Po transmisji należy sprawdzić jej wynik i zachować urzędowe poświadczenie odbioru. Komunikat programu o rozpoczęciu wysyłki nie dowodzi jeszcze skutecznego złożenia formularza. Odrzucony plik trzeba poprawić i wysłać ponownie.

Obowiązek elektroniczny wobec urzędu nie oznacza, że pracownik musi otrzymać papierowy PIT-11. Przekazanie informacji podatnikowi może nastąpić również elektronicznie, ale płatnik powinien zapewnić dostęp do dokumentu, ochronę danych i możliwość wykazania jego doręczenia. Wysłanie formularza do urzędu nie zastępuje przekazania go podatnikowi.

Jak wygląda rozliczenie w małej firmie?

Spółka przez cały 2026 r. zatrudniała trzy osoby na umowach o pracę i jednego zleceniobiorcę, którego wynagrodzenie rozliczała z poborem zaliczek. Dodatkowo zawarła z osobą niebędącą jej pracownikiem jednorazową umowę zlecenia na 180 zł, spełniającą warunki opodatkowania ryczałtem.

Do 1 lutego 2027 r. spółka przesyła do urzędów cztery informacje PIT-11 oraz składa PIT-4R. Podatek od drobnej umowy wynosi 21,60 zł, a po ustawowym zaokrągleniu do pełnych złotych – 22 zł. Spółka uwzględnia go w PIT-8AR, również składanym do 1 lutego. Samej należności 180 zł nie dopisuje do PIT-11 dotyczącego rozliczenia zaliczkowego.

Cztery informacje PIT-11 przekazuje podatnikom do 1 marca 2027 r. W tym przykładzie nie występują należności wymagające IFT-1R, więc spółka nie sporządza tego dokumentu tylko dlatego, że należy on do zestawu formularzy używanych przez płatników.

Co zrobić po wykryciu błędu albo przekroczeniu terminu?

Błąd w przychodzie, kosztach lub zaliczce wymaga poprawienia właściwego dokumentu. Jeżeli nieprawidłowość dotyczy informacji PIT-11 lub IFT-1R, korektę trzeba przekazać także podatnikowi. Zmiana danych jednej osoby nie zawsze oznacza konieczność poprawiania deklaracji zbiorczej: zależy to od tego, czy błędne były również wartości wykazane w PIT-4R albo PIT-8AR.

Nie wolno poprawiać informacji wyłącznie po to, aby wykazać podatek, który powinien był zostać pobrany, lecz faktycznie nie został pobrany. Formularz musi odpowiadać zasadom wypełniania jego poszczególnych pozycji, a sam niedobór podatku wymaga odrębnego rozliczenia odpowiedzialności płatnika.

Niezłożenie dokumentu w terminie lub podanie nieprawdziwych danych może rodzić odpowiedzialność karną skarbową. Po stwierdzeniu spóźnienia należy niezwłocznie wysłać brakujący formularz; nie jest on korektą, jeżeli wcześniej nie złożono pierwotnego dokumentu. Trzeba też sprawdzić przesłanki skutecznego czynnego żalu. Prawnie skuteczna korekta deklaracji podlega odrębnym zasadom ochrony, dlatego nie należy utożsamiać jej z pierwszym złożeniem dokumentu po terminie.

Tagi: obowiązki płatnika pit, pit-11 za 2026, pit-4r, pit-8ar, ift-1r, terminy pit 2027, deklaracje płatnika, korekta pit-11